

Keski-Suomen keskussairaalan toiminnan tallennus

Laajan organisaation dokumentoinnin
haasteet ja mahdollisuudet

KSSHP:n Sairaalamuseo

- Perustettu 1985
- Ensimmäinen työntekijä 1987
- Osakkaana Keski-Suomen museon yritys- ja laitoseoyhteistyössä vuodesta 2002 lähtien
- Työjakso 6 kk vuodessa, jaettu 2 amanuenssin kesken
- Kokoelmat: noin 5500 esinettä ja 11 000 valokuvaa
- Sairaalamuseo tallentaa keskisuomalaisen erikoissairaanhoidon historiaa, käsittäen KSSHP:n nykyiset ja lakkautetut sairaalat

Kuva: Susanna Terho, KSSHP Sairaalamuseo

- Toiminta: kokoelmien hoito, näyttelytoiminta, tietopalvelu, dokumentointihankkeet

KSSH:n Sairaalamuseo

- Sairaalamuseon työtä johtaa museotoimikunta, joka on KSSH:n keskushallinnon alainen toimikunta
- Museotoimikuntaa johtaa puheenjohtaja, joka on yleensä jonkin erikoisalan ylilääkäri
- Sairaalamuseolla on vuosibudjetti, joka sisältää 6kk palkkamenot sekä pienen toimintabudjetin
- Suuret projektit joudutaan rahoittamaan erillisrahoituksella

Sairaalamuseon toteuttamat aiemmat dokumentoinnit

- Ortopediasairaalan tilojen ja toiminnan dokumentointi syksy 1990
- Tiladokumentointeja vuosina 1995-2004 (7 eri dokumentointia)
- Toimenpidedokumentointeja 1998-2001 (7 eri dokumentointia)
- Työnkuvadokumentointeja 2004-2017 (4 eri dokumentointia)

Isot dokumentointihankkeet

- KSSHP teki päätöksen uuden keskussairaalan rakentamisesta vuonna 2012
- Vanha, vuonna 1954 valmistunut, keskussairaalarakennus poistuu sairaalakäytöstä ja samalla kaikki nykyinen sairaalairtaimisto poistetaan käytöstä
- Museotoimikunta alkaa suunnitella vanhan sairaalan kokonaisdokumentointia
- Uusi keskussairaala, Sairaala Nova, otetaan käyttöön vuonna 2020

Dokumentoinnin työmaa

Kuva: Suomen Ilmakuva Oy, KSSHP Sairaalamuseo

Keskussairaalan tiladokumentointi

- Ensimmäinen laaja dokumentointi vuosina 2012-2014
- Keskussairaalan kaikkien tilojen dokumentointi
- KSSHP:n omalla erillisrahoituksella (60 000€) toteutettu projekti, jossa oli palkattuna 1½ vuoden ajan projektitutkija, lisäksi ostopalveluna valokuvaaja
- Museoamanuenssi osallistui ohjaamiseen

Keskussairaalan tiladokumentointi

Kuvat: Jussi
Jäppinen, KSSHHP
Sairalamuseo

Keskussairaalan tiladokumentointi

- Dokumentoinnin tuloksena syntyi:
  - Noin 4500 valokuvaa
  - Yksikkökohtaiset dokumentointipäiväkirjat, jotka sisältävät myös yksikön tiloihin ja toimintaan liittyvää historiaa ja nykytilan kuvausta
  - Loppuraportti
- Aineistoa käytetty KSSHP:n 60-vuotisjuhlakirjassa
- Kuvat ovat sairaanhoitopiirin vapaasti käytettävissä, asetut käyttörajoitukset huomioon ottaen
- Valokuvat on luetteloitu museon kokoelmätietokantaan ja lisäksi otos kuvista tallennettu KSSHP:n kuvapankkiin

Toiminnan dokumentointi -hanke

- Uuden sairaalan ja sote-uudistuksen myötä erikoissairaanhoidon toimintakulttuuri tulee muuttumaan radikaalisti
- Tästä syystä haluttiin tallentaa myös nykyisiä toimintamalleja
- Toiminnan dokumentointi tulee jatkumaan uudessa sairaalassa, jotta nähdään pitkän aikavälin muutokset ja uusien toimintamallien konkretisoiminen

Toiminnan dokumentointi -hanke

- Projektin alkoi vuoden 2017 syksyllä dokumentointisuunnitelman teolla (4kk)
  - Suunnitelman teki määräaikainen amanuenssi
  - Rahoitettiin Museoviraston avustuksella (2kk) ja sairaalamuseon omarahoituksella (2kk)
- Tällä hetkellä menossa toteutuksen ensimmäinen vaihe, operatiivisen palvelualueen dokumentointi
  - Palkattu määräaikainen amanuenssi (4kk), lisäksi ostopalveluna valokuvaaja
  - Rahoitettiin Museoviraston avustuksella (2½kk) ja sairaalamuseon omarahoituksella (1½kk), kuvaaja omarahoituksella
  - Dokumentointi tuottaa haastattelunauhoitteita, havainnointiaineistoa sekä valokuvia

Dokumentointihankkeen toteuttaminen sairaalaympäristössä

- Sairaalamuseollekin uusi toimintatapa, aiemmat dokumentoinnit olleet erityyppisiä

Kuva: Jussi Jäppinen, KSSHHP Sairaalamuseo

Dokumentointihankkeen toteuttaminen sairaalaympäristössä

ONNISTUMISEN EDELLYTYKSIÄ:

- Kokonaisprojektin suunnittelun merkitys ja valintojen teko – kaikkea ei pysty dokumentoimaan
- Etukäteisvalmistelut ja taustatietojen kerääminen
- Hierarkkisessa, isossa organisaatiossa toimiminen: tiedettävä kenelle ja miten asia pitää esitellä
- Löydettävä asiaan positiivisesti suhtautuvat yhteyshenkilöt ja hyödynnettävä heidän verkostonsa

Dokumentointiprojektin toteuttaminen sairaalaympäristössä

ONNISTUMISEN EDELLYTYKSIÄ:

- Suunnitelmallisuus ja etukäteisvalmistelut tärkeitä myös toteutusvaiheessa
- Työvaiheiden tehokkuus: esim. samat haastattelukysymykset kaikille, kuvaustilanteiden suunnittelu ennalta
- Dokumentoinnin toteuttava henkilökunta on oltava ammattimaista ja huomaamatonta, hoitohenkilökunnan työ ei saa häiriintyä dokumentoinnista

Dokumentointiprojektin toteuttaminen sairaalaympäristössä

HAASTEET:

- Rahoitus
- Aikataulutus
- Työmäärä, joka vaaditaan isojen aineistojen tallentamiseksi museon kokoelmiin ja tietokantoihin
- Lisätyö, joka syntyy dokumentoinnin aikana, esim. esine- ja kuvalahjoitukset
- Miten aineistot saadaan mahdollisimman laajaan käyttöön?

Dokumentointiprojektin toteuttaminen sairaalaympäristössä

HAASTEET:

- Tietosuoja
  - Potilaiden osalta kyseessä erityisiä henkilötietoja sisältävä aineisto
  - Kaikilta kuvatuilta kerätään kirjalliset luvat, ilman lupia aineisto on käyttökeltvotonta
  - Lupalomakkeiden sisältö mietitty etukäteen
  - Haluttaisiin dokumentoida myös potilaiden hoitoa, onko mahdollista?
  - Kuinka avoimesti voidaan käyttää kuvia, joissa näkyy ihmisiä sairaalaympäristössä?

Dokumentointiprojektin toteuttaminen sairaalaympäristössä

MAHDOLLISUUDET

- Tallennetaan toimintaa, ei pelkästään kuvia tai esineitä
- Dokumentoinnilla saadaan esineitä tallennettua osana toimintaa ilman lisäsatsausta säilytystiloihin
- Paperittomassa Sairaala Novassa näyttelyt ovat jatkossa digitaalisia, tuotetaan aineistoa tulevaisuuden näyttelyihin
- Muodostuu isoja aineistokokonaisuuksia, jotka täydentävät toisiaan

KIITOKSET

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin Sairaalamuseo

Yhteystiedot:

museoamanuenssi Susanna Terho

susanna.terho@jkl.fi

Museoamanuenssi Sanna Tarnanen

sanna.tarnanen@jkl.fi